Mondkapje verplicht vanaf 1 december

Nieuwsbericht | 19-11-2020 | 14:50

Om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, wil het kabinet het dragen van een mondkapje in onder andere winkels, musea, restaurants en theaters vanaf 1 december verplichten. Ook in het onderwijs (met uitzondering van de basisschool) moeten mensen dan een mondkapje gaan dragen. Voor contactberoepen geldt de regel zowel voor de klant als de professional, zoals de kapper of de rij-instructeur. In het openbaar vervoer was een mondkapje al verplicht, maar voortaan is dit ook het geval in stations en bij bus- en tramhaltes. De mondkapjesplicht geldt voor iedereen van 13 jaar en ouder. Wie de regel niet naleeft, riskeert een boete van 95 euro.

Een mondkapje moet de neus en mond volledig bedekken en het moet ontworpen zijn om de verspreiding van virussen tegen te gaan. Medische mondneusmaskers zijn bedoeld voor de zorg; mondkapjes zijn geschikt voor gebruik in winkels, op school, in het OV en bij de kapper. Gebruik daarom bij voorkeur mondkapjes die te koop zijn bij de drogist of de supermarkt. Een spatscherm (faceshield) bedekt de neus en mond niet volledig, en mag daarom niet worden gebruikt als alternatief voor een mondkapje. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld een sjaal of bandana. Tot het moment van de definitieve ingangsdatum is het mondkapje niet verplicht en kunnen mensen dus ook geen boete krijgen. Wel geldt er ook nu al een dringend advies.

Publieke binnenruimten, stationsgebouwen en luchthavens

De mondkapjesplicht geldt in alle publieke binnenruimten, stationsgebouwen en luchthavens. Voorbeelden van publieke binnenruimten zijn winkels, musea, benzinestations, restaurants, cafés, theaters en concertzalen. Een mondkapje is niet verplicht als mensen een vaste zitplaats hebben. Concreet betekent dit dat in bijvoorbeeld restaurants of theaters het mondkapje af mag wanneer mensen aan tafel of in de zaal plaatsnemen. Wanneer vervolgens wordt opgestaan om naar het toilet of naar buiten te gaan, moet het mondkapje weer worden gedragen. In gebouwen die bedoeld zijn voor het belijden van godsdienst, zoals kerken, moskeeën, tempels en synagogen, is een mondkapje niet verplicht.

Onderwijs

In het voortgezet onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs moeten leerlingen, studenten, leraren en ander personeel een mondkapje dragen als zij zich door het schoolgebouw bewegen. Het mondkapje kan af tijdens de les, wanneer iedereen een vaste zit- of staanplaats heeft. Een docent hoeft dus geen mondkapje te dragen op het moment dat hij of zij voor de groep staat, maar wel bij een ronde door het klaslokaal. Gym, zang, toneel, dans en bepaalde vormen van praktijkonderwijs zijn uitgezonderd van de mondkapjesplicht.

Contactberoepen en zorgverleners

Bij contactberoepen is de anderhalvemeter-maatregel vaak niet realistisch. Daarom wordt ook bij onder andere de kapper, tijdens de rijles en bij de nagelstylist het dragen van een mondkapje verplicht. Dit geldt zowel voor de klant als voor de beoefenaar van het contactberoep. Zorgverleners zoals huisartsen en fysiotherapeuten zijn uitgezonderd van de plicht. Toch zal het vaak zo zijn dat ook daar gevraagd wordt een mondkapje te dragen. Op basis van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) hanteren ziekenhuizen en zorginstellingen eigen regels ten aanzien van mondkapjes of andere persoonlijke beschermingsmiddelen. Patiënten, bezoekers en zorgverleners dienen deze te volgen.

Uitzonderingen

De verplichting tot het dragen van een mondkapje geldt niet voor mensen die vanwege een beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen of opzetten. De politie en boa's kunnen mensen vragen zelf aannemelijk te maken dat deze uitzondering voor hen geldt. Mondkapjes zijn ook niet verplicht tijdens het sporten, acteren, muzikale repetities of optredens en het geven van interviews op radio en tv.

De mondkapjesplicht is vastgelegd in een ministeriële regeling, die door de ministers De Jonge (VWS), Grapperhaus (J&V) en Ollongren (BZK) naar de Tweede en Eerste Kamer is gestuurd, tegelijk met de ministeriële regeling met de maatregelen die in de huidige

noodverordening staan. Op basis van de tijdelijke coronawet heeft het Parlement zeven dagen om zich over deze regelingen te buigen. De regelingen, en dus ook de mondkapplicht, gelden in eerste instantie voor drie maanden. Na die periode is verlenging mogelijk. Zodra er geen medische noodzaak meer is worden de regelingen weer ingetrokken.

Heeft deze informatie u geholpen?

- Ja
- Nee

Zie ook

- Het gebruik van mondkapjes
- Coronavirus COVID-19

Verantwoordelijk

- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Ministerie van Justitie en Veiligheid
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Persbericht **Reactie supermarktbranche op nieuwe coronamaatregelen**

14 oktober 2020

De supermarktbranche heeft vandaag overlegd over invulling van de nieuwe coronamaatregelen die het kabinet gisteren bekend heeft gemaakt. Supermarkten hebben begrip voor het feit dat het kabinet zich genoodzaakt ziet om strenge maatregelen te nemen en proberen daar zo goed mogelijk invulling aan te geven. Vanaf het begin van de coronacrisis volgen supermarkten de adviezen en maatregelen van de overheid. Tegelijkertijd neemt de druk op en verantwoordelijkheid van supermarkten met de nieuwe maatregelen fors toe.

Deurbeleid

Supermarkten spreken klanten actief aan op de maatregelen in de supermarkt. De regel van maximaal 1 klant per 10 m2 winkeloppervlak blijft onverkort gelden en wordt strikt nageleefd, bijvoorbeeld met een limitering van het aantal winkelwagens. Met een medewerker bij de deur maken supermarkten beter zichtbaar dat boodschappen doen geen uitje is. De oproep aan klanten is: kom alleen, houd afstand en doe je boodschappen efficiënt met een lijstje.

Verbod alcoholverkoop na 20.00 uur

Het verbod op alcoholverkoop na 20.00 uur stelt supermarkten voor een dilemma. Enerzijds willen supermarkten zo ruim mogelijke openingstijden, zodat klanten meer gelegenheid hebben om hun boodschappen te doen en het niet te druk wordt in de winkel. Anderzijds verwachten supermarkten meer ongewenste discussie met klanten die altijd na achten hun (week)boodschappen doen en daarbij ook alcohol willen kopen, of met klanten die even na achten aan de beurt zijn bij de kassa en daardoor net te lang hebben moeten wachten om een fles wijn te kunnen kopen. Om het personeel te behoeden voor discussies, hebben verschillende supermarkten die normaal tot 21.00 of 22.00 uur open zijn besloten om 20.00 uur helemaal dicht te

gaan. De consequentie is dat het op andere momenten dan drukker wordt in de winkel.
Andere winkels blijven wel open, omdat ze de extra uren nodig hebben om te voorkomen dat het op andere momenten te druk wordt. Klanten kunnen hier na 20.00 uur geen alcohol meer kopen. Of een winkel openblijft na 20.00 uur, verschilt per keten.
Ook voor online boodschappen geldt dat supermarkten na 20.00 uur geen alcohol meer mogen bezorgen. Het is technisch complex om dat goed te regelen, supermarkten hebben tijd nodig om hun bestelsystemen aan te passen. Het CBL vraagt de overheid daarom om een overgangstermijn van een week om dit te organiseren. Een klant die de komende week ‘s avonds boodschappen bezorgd krijgt, heeft deze immers al besteld voordat sprake was van een verkoopverbod op alcohol na 20.00 uur. Deze klanten kunnen er niet meer voor kiezen om de boodschappen eerder te laten bezorgen, omdat de bezorgtijden al zijn volgeboekt voor de komende periode.

Mondkapjes

Supermarkten volgen het beleid van de overheid op het gebied van mondkapjes. Dat betekent op dit moment dat supermarkten klanten en medewerkers dringend adviseren om in de winkel een mondkapje te dragen. Als de overheid tot een verplichting komt, dan volgt de branche die op.

Zelfbedieningsgroothandels open voor consument

Vanaf donderdag 15 oktober kunnen ook consumenten zonder pas weer boodschappen doen bij de zelfbedieningsgroothandels. De tijdelijke opening voor gewone consumenten geldt in ieder geval zo lang restaurants en cafés volledig gesloten zijn. Ook tijdens de lockdown in het voorjaar waren zelfbedieningsgroothandels tijdelijk open voor consumenten zonder pas.
Door de sluiting van de horeca neemt de druk op de supermarkten opnieuw fors toe. De openstelling van de groothandels is wenselijk om klanten meer mogelijkheden te geven om voldoende afstand te kunnen houden bij het boodschappen doen.
Gemeenten moeten toestemming geven voor de opening voor gewone consumenten. Het CBL rekent op begrip en coulance van gemeenten, net zoals in het voorjaar.

Blijf respectvol en aardig

Supermarkten volgen de adviezen en regels van de overheid en voeren die door in de winkel. Het CBL vraagt klanten die moeite hebben met de nieuwe maatregelen om respectvol om te gaan met supermarktpersoneel en eventuele opmerkingen over de coronamaatregelen bij de overheid kenbaar te maken. Supermarkten kunnen de overheidsmaatregelen immers niet veranderen. Supermarktmedewerkers doen hun uiterste best om ervoor te zorgen dat iedereen zich veilig voelt in de supermarkt. Bij een veilig gevoel hoort ook dat we aardig zijn tegen elkaar.
Supermarktmedewerkers krijgen trainingen in het omgaan met lastige klanten. Vorige week is een nieuwe versie van de online-training ‘De situatie de baas’ gelanceerd.

Deel dit artikel via:
TwitterLinkedInWhatsappMail

Over het CBL

Het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) behartigt de belangen van de supermarktbranche en foodservicebedrijven in Nederland. De levensmiddelenhandel draagt

voor ruim 10% bij aan het Bruto Nationaal Product. De branche biedt werkgelegenheid aan ruim 300.000 mensen en is daarmee één van de grootste werkgevers van Nederland. Dagelijks doen vier miljoen consumenten hun boodschappen in supermarkten die het CBL vertegenwoordigt.

Het laatste nieuws

PreviousNext

17 augustus 2020 - CoronaBrief aan gemeenten over coronamaatregelen supermarkten

10 augustus 2020 - CoronaPleidooi: Maak landelijke standaard voor lokale coronamaatregelen

16 november 2020 - Laatste nieuwsOproep aan overheid en gemeenten: versoepel winkeluren en venstertijden

14 oktober 2020 - PersberichtReactie supermarktbranche op nieuwe coronamaatregelen

2 oktober 2020 - PersberichtSpeciale openingstijden supermarkten voor klanten uit kwetsbare groepen

29 september 2020 - PersberichtMondkapje in supermarkt: keuze aan de klant

17 augustus 2020 - CoronaBrief aan gemeenten over coronamaatregelen supermarkten

10 augustus 2020 - CoronaPleidooi: Maak landelijke standaard voor lokale coronamaatregelen

16 november 2020 - Laatste nieuwsOproep aan overheid en gemeenten: versoepel winkeluren en venstertijden

14 oktober 2020 - PersberichtReactie supermarktbranche op nieuwe coronamaatregelen

Adres
Overgoo 13
2266 JZ Leidschendam
Contact
070 - 3376200

© Centraal Bureau Levensmiddelenhandel

- Disclaimer

Verplichte mondmaskers in Oostenrijkse supermarkten

30-03-2020 door Redactie | Bron: ANP

Afbeelding: Getty Images/iStockphoto

Delen

In Oostenrijk is het vanaf deze week verplicht om een mondmasker te dragen in supermarkten. Vanaf woensdag worden de mondkapjes uitgedeeld aan het winkelend publiek.

Bron: Limburger.nl

Mondkapjesplicht: dit zijn de regels

door Redactie Coronakrant
18 november 2020

Sinds de coronacrisis zijn mondkapjes steeds meer in winkels en het straatbeeld in Nederland te zien. Bovendien gaat de mondkapjesplicht voor het het dragen van niet-medische mondkapjes in openbare binnenruimtes vanaf dinsdag 1 december in. Het is daarom goed te weten welke soorten mondkapjes er zijn en waar je ze wel en niet moet (gaan) dragen.

Er zijn drie algemene typen mondkapjes (of mondmaskers). In de zorg zijn er de FFP-maskers (ademhalingsbeschermingsmaskers) en medische gezichtsmaskers. Daarbuiten gebruiken mensen de niet-medische gezichtsmaskers.

FFP-maskers

De FFP-maskers (filtering facepiece particles-maskers) beschermen tegen virussen en stofdeeltjes in de lucht. Er bestaan drie categorieën van: FFP1, FFP2 en FFP3. Een hoger getal betekent meer bescherming. Een echt FFP-masker moet voldoen aan de Nederlandse norm voor ademhalingsbeschermingsmiddelen (NEN-EN 149+A1).

Medische gezichtsmaskers

Daarnaast zijn er de medische gezichtsmaskers. Deze beschermen vooral iemand anders tegen besmetting door degene die het masker draagt. Ook beschermen deze gezichtsmaskers de drager tegen opspattende vloeistoffen. Een medisch gezichtsmasker moet voldoen aan de Nederlandse norm NEN-EN 14683+C1. Alle medische mondkapjes zijn bestemd voor de zorg. Momenteel zijn er geen tekorten, zoals eerder dit jaar het geval was.

Niet-medische mondkapjes

Bij de niet-medische mondkapjes gaat het om zelfgemaakte of commercieel gefabriceerde maskers. Ze bestaan vaak uit stof, ander textiel of papier. Deze mondkapjes zijn niet geschikt voor gebruik in de gezondheidszorg. Ze zijn er in een wegwerpvariant en een wasbare variant. Burgers kunnen deze mondkapjes gebruiken. Ze zijn te koop bij drogisterijen, supermarkten, warenhuizen, apotheken of webshops. Het zijn meestal wegwerpmaskers. Mensen kunnen ook zelf een mondkapje maken of een herbruikbaar mondkapje aanschaffen. Het Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) ontwikkelt een certificaat en keurmerk voor herbruikbare niet-medische mondkapjes. Daarmee kunnen consumenten zien of zo’n mondkapje aan de eisen voldoet.

Verder gebruiken mensen soms ook spatschermen. Deze mogen ze echter niet gebruiken op plaatsen waar een mondkapje verplicht is, zoals het openbaar vervoer. Daar is alleen een mondkapje toegestaan.

Bescherming door niet-medische mondkapjes

Bij juiste toepassing houden niet-medische mondkapjes de verspreiding van het virus waarschijnlijk enigszins tegen. Er zijn voor- en nadelen bij het gebruik van de niet-medische mondkapjes in de openbare ruimte.

Voordelen

Waarschijnlijk dragen niet-medische mondkapjes bij aan het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus. Dat komt vooral omdat ze anderen (beperkt) beschermen tegen besmetting door de drager van het masker. Verder kunnen mondkapjes psychologisch gezien helpen bij het tegengaan van de coronabesmettingen. Dat heeft te maken met de signaalfunctie die ze kunnen hebben, waardoor mensen zich meer bewust zijn dat ze in de openbare ruimte besmet kunnen raken. Mogelijk gaan ze daardoor meer afstand houden, wat de verspreiding van het coronavirus beperkt.

Nadelen

Niet-medisch mondkapjes kunnen echter de kans op besmetting bij verkeerd gebruik ook vergroten. Dat gebeurt bijvoorbeeld bij onjuist verwijderen van een mondkapje. Daarnaast kunnen mondkapjes ook zorgen voor een gevoel van schijnveiligheid. Daardoor gaan mensen belangrijke maatregelen zoals 1,5 meter afstand houden, thuis blijven bij klachten en goed de handen wassen minder goed volgen. Dat kan tot een grotere kans op besmetting leiden. Het is dan ook goed om te beseffen dat mondkapjes geen vervanging van bestaande maatregelen zijn, maar een aanvulling daarop.

Het is voor het effectief dragen van mondkapjes dus belangrijk dat mensen ze op de goede manier gebruiken en andere geldende maatregelen blijven naleven. Zo kunnen mondkapjes enigszins bijdragen aan het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus.

Zelf een mondkapje maken

De overheid heeft een instructie opgesteld voor het zelf maken van niet-medische mondkapjes. Verder heeft NEN aanbevelingen opgesteld voor het ontwerp, maakproces, gebruik en onderhoud van niet-medische mondmaskers vanwege de coronacrisis.

Dringend advies

Per 30 september is een dringend advies van het kabinet van kracht voor iedereen vanaf 13 jaar om een niet-medisch mondkapje te dragen in de openbare ruimte. Vanaf dinsdag 1 december is dit verplicht.

Het betreft onder andere de volgende publieke binnenruimtes:

- supermarkten
- winkels (winkeliers mogen klanten weigeren als die geen mondkapje dragen)
- gemeentehuizen
- horeca (gesloten tot minimaal half december)
- musea
- stations
- benzinestations
- dierentuinen
- attractieparken
- zwembaden
- parkeergarages

Het advies geldt ook voor theaters, bioscopen en concertzalen. Maar dan alleen wanneer mensen staan of lopen. Tijdens het zitten, mogen ze het mondkapje afzetten.

Lees ook: Een mondkapjesplicht op de werkvloer. Hoe zit dat?

Contactberoepen

Voor contactberoepen zoals de kapper en de schoonheidsspecialist geldt het dringende advies dat de dienstverlener en de klant een mondkapje dragen.

Besloten gebouwen

Het dringende mondkapjesadvies van de overheid geldt niet voor besloten gebouwen. Dat zijn gebouwen die niet vrij voor publiek toegankelijk zijn, zoals kerken en verenigingsgebouwen. De organisaties mogen dan zelf bepalen of ze een mondkapje dringend adviseren of zelfs verplicht stellen.

Openbaar vervoer en andere reizen

Het openbaar vervoer kent sinds 1 juni een mondkapjesplicht voor iedereen vanaf 13 jaar. Per 1 juli moet ook iedereen een mondkapje dragen in taxi's en touringcars. Het betreft dan niet-medische mondkapjes. Het RIVM geeft als richtlijn voor reizen met de auto en ander privévervoer het dragen van een mondkapje als de reizigers niet bij hetzelfde huishouden horen. In vliegtuigen is het dragen van een niet-medisch mondkapje verplicht. Bij buitenlandse luchtvaartmaatschappijen kunnen ook medisch mondkapjes verplicht zijn.

Scholen

Voor het basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs zijn mondkapjes niet nodig. Middelbare scholieren hebben ook een dringend advies gekregen om een mondkapje te dragen in de gangen, aula en kantine van hun school. In de klas met zittende leerlingen kan het mondkapje af. Verder geldt voor iedereen in het mbo en het hoger onderwijs het dringende advies om buiten de lessen een mondkapje te dragen. Scholen mogen besluiten om een mondkapje te verplichten. Hiervoor is overleg nodig met de (G)MR ((gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad), het personeel, de ouders en leerlingen. De (G)MR moet ook toestemming geven.

Verpleeghuizen

Verpleeghuizen bepalen zelf of je als bezoeker een mondkapje moet dragen. Bij minder dan 1,5 meter afstand van een bewoner geldt het advies om een medisch gezichtsmasker te dragen.

Boete

Er geldt nu alleen een dringend advies om een mondkapje te dragen in de openbare ruimte, maar nog geen plicht. Er staat dus nu nog geen boete op het niet-dragen. Dat geldt overigens wel voor het openbaar vervoer. Het daar niet-dragen van een mondkapje kan leiden tot een boete van 95 euro.

Mondkapjesplicht

Er komt wel een mondkapjesplicht voor alle publieke binnenruimtes. Voor deze verplichting is een wettelijke basis nodig. Minister de Jonge van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft gezegd dat het kabinet hiervoor een ministeriële

regeling voorbereidt onder de spoedcoronawet. Deze spoedwed, inclusief mondkapjesplicht, gaat op dinsdag 1 december in.

Bronnen: coronakrant.nl Consumentenbond, Rijksoverheid.nl

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Inhoudelijke onderbouwing met betrekking tot adviezen over toepassing van niet-medische mondneusmaskers in openbare ruimten

Definitief, vastgesteld in OMT 4 mei

Inleiding

In steeds meer landen worden niet-medische mondneusmaskers of andere gezichtbedekkende materialen geadviseerd voor het algemeen publiek om verspreiding van SARS-CoV-2 tegen te gaan. In de ons omringende landen worden mondneusmaskers geadviseerd op plaatsen waar social distancing lastig te handhaven is, nu lockdown maatregelen worden afgebouwd en mensen zich meer in openbare ruimten gaan bewegen.

Vragen

- Is het dragen van niet-medische mondneusmaskers of andere gezichtsbedekking (bijv. een face-shield) door het algemeen publiek zinvol?
- Kunnen niet-medische mondneusmaskers gebruikt worden als alternatief voor de huidige maatregelen op plaatsen waar social distancing niet mogelijk is, zoals in het openbaar vervoer of op andere drukke plaatsen?
- Wat zijn mogelijke nadelen van het gebruik van (niet-medische) mondneusmaskers?

Transmissieroute en besmettelijke periode

SARS-CoV-2 is een respiratoir virus dat volgens de huidige beschikbare gegevens overgebracht wordt via druppelcontact. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen voor aerogene transmissie in openbare ruimten. Aerosolen worden uitsluitend gevormd tijdens aerosolvormende medische handelingen die buiten het bestek van dit advies vallen. Druppels die uitgescheiden worden door hoesten, niezen en praten kunnen wel terechtkomen op voorwerpen in de omgeving en zo ook indirect iemand besmetten die met deze voorwerpen in contact komt.

Een patiënt is besmettelijk in de symptomatische fase. Zowel patiënten met milde als met ernstige klachten scheiden virus uit (Zhang et al. 2020). Daarnaast zijn er aanwijzingen voor pre- en vroegsymptomatische transmissie, 1-3 dagen voordat de klachten ontstaan. De mate waarin deze patiënten bijdragen aan de transmissie is nog niet met zekerheid vastgesteld. Wel is aangetoond dat de hoeveelheid virus in patiënten het hoogst is rond het moment waarop de symptomen beginnen (He et al. 2020, Kim et al. 2020, Zou et al. 2020). Op basis van dit bewijs heeft de ECDC presymptomatische transmissie opgenomen in de richtlijnen voor contactonderzoek, waarbij iemand vanaf 2 dagen voor het ontstaan van de klachten als mogelijk besmettelijk wordt beschouwd (ECDC 2020).

Voorkomen van besmetting

Besmetting kan voorkomen worden door direct contact met patiënten te vermijden. Isolatie van patiënten en social distancing (> 1,5 m afstand houden) in combinatie met een goede (hand)hygiëne om indirecte besmetting te voorkomen is hierbij effectief. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden daarnaast geadviseerd als aanvullende bescherming bij medewerkers die zorg verlenen aan patiënten met COVID-19 (LCI 2020, FMS 2020). Mogelijke pre- en/of vroegsymptomatische transmissie zou kunnen betekenen dat brede toepassing van maatregelen om besmettingen tegen te gaan in de bevolking nodig blijft. In de zorg is ervoor gekozen om geen extra maatregelen te nemen bij de behandeling van mensen die geen klachten hebben die bij COVID-19 passen, maar om laagdrempelig te testen in de groep van patiënten die met andere klachten zorginstellingen bezoeken.

Mondneusmaskers in de zorg

Er zijn verschillende soorten mondneusmaskers. Zorgverleners die zorg bieden aan patiënten met COVID-19 of patiënten die hiervan verdacht worden, dragen een mondneusmasker dat voldoet aan bepaalde kwaliteitseisen, een schort, handschoenen en een spatbril om hen te beschermen tegen infectie. De combinatie van beschermende middelen zorgen voor een goede bescherming van de zorgverlener. Op de niet-COVID-afdelingen worden geen beschermende maatregelen genomen. Medische mondneusmaskers (FFP1- en FFP2-ademhalingsbeschermingsmaskers en chirurgische maskers (IIR)) zijn in beperkte hoeveelheden beschikbaar en worden daarom op dit moment uitsluitend ingezet voor zorgverleners die risico lopen op besmetting.

Gezichtsbescherming in openbare ruimten

Voor het algemeen publiek worden ook in een toenemend aantal niet-Aziatische landen niet-medische maskers of andere gezichtsbedekking geadviseerd in openbare ruimten, meestal daar waar de voorgeschreven afstand tussen mensen niet gehandhaafd kan worden (openbaar vervoer, winkels). Voor niet-medische maskers bestaan geen kwaliteitseisen. De maskers kunnen zelf gemaakt worden van diverse materialen en zijn daardoor goed toegankelijk voor het algemeen publiek. De bescherming die deze maskers bieden is echter beperkt en afhankelijk van de gebruikte materialen en de manier waarop het masker gedragen wordt.

In Duitsland adviseert het Robert Koch Instituut het dragen van mondneusbedekking in bepaalde situaties in de openbare ruimte als een extra bijdrage om risicogroepen te beschermen en daarmee de verspreidingssnelheid van COVID-19 in de bevolking te verlagen. Deze aanbeveling is gebaseerd op het feit dat in toenemende mate duidelijk wordt dat een groot deel van de besmettingen ongemerkt gebeurt en wel al voordat er sprake is van ziektesymptomen. Ook het CDC adviseert om dezelfde reden in de USA het algemeen publiek om gezichtsbedekking te dragen in publieke ruimten zoals winkels, met name in gebieden waar veel transmissie van COVID-19 is (CDC 2020). België stelt mondneusbedekking verplicht in het openbaar vervoer en op scholen vanaf begin mei, wanneer een aantal lockdownmaatregelen opgeheven worden.

In een recent advies van de WHO wordt gesteld dat het gebruik van mondneusmaskers door het algemeen publiek niet voldoende geëvalueerd is en dat er daarom geen aanbeveling voor of tegen het gebruik gedaan kan worden (WHO 2020). Het ECDC geeft

in een recente publicatie aan dat niet-medische mondneusmaskers mogelijk een meerwaarde kunnen hebben in het onder controle houden van de epidemie. Mondneusmaskers kunnen in die situaties waar social distancing niet altijd lukt, zoals in supermarkten of het openbaar vervoer, de verspreiding van het virus door personen die nog geen symptomen vertonen tegengaan. Mondmaskers worden uitdrukkelijk wel gezien als aanvullende maatregel in aanvulling op social distancing en hygiënemaatregelen (ECDC 2020).

Filtercapaciteit niet-medische mondneusbescherming

Veel materialen die gebruikt worden om zelf mondneusmaskers te maken laten virusdeeltjes die op het masker komen door, waardoor een dergelijk masker de drager maar in beperkte mate beschermt (MacIntyre 2015). Er zijn diverse experimenten gedaan waarbij is gemeten of materialen virusdeeltjes tegenhielden. Hieruit blijkt dat de meeste algemeen gebruikte stoffen, zoals t-shirtstof of theedoek veel deeltjes met vergelijkbare grote als virusdeeltjes doorlaten. In een experiment met maskers gemaakt van verschillende t-shirtmaterialen bleek dat deze maskers 40-90% van de deeltjes niet tegenhielden, tegen slechts 0,12% bij een FFP2-masker (Rengasamy 2010). Een ander experiment liet zien dat FFP2-maskers 50 maal meer bescherming boden dan maskers gemaakt van theedoek (Van der Sande 2008). Chirurgische mondneusmaskers boden in het hetzelfde experiment slechts 2x zoveel bescherming als de maskers van theedoeken. Een recent Chinees experiment laat echter zien dat een zelfgemaakt masker met meerdere lagen keukenpapier 95% virusdeeltjes zou tegenhouden (Ma 2020). Doorzichtige plastic spatkappen, de zogenaamde face-shields, blokkeren efficiënt grotere druppels die een belangrijke rol spelen in de overdracht van SARS-CoV-2. In een experiment waarbij de druppels recht van voren op de kap afkwamen hield de kap 96% van de grote druppels tegen (Lindsley 2014). Spatkappen zijn mogelijk een praktisch alternatief voor mondneusmaskers, makkelijk te produceren en eenvoudig schoon te maken met water en zeep (Perencevich 2020). Een nadeel van de kappen is echter dat ze niet aansluiten aan het gezicht waardoor druppels vanuit andere richtingen en druppels die iets langer in de lucht blijven hangen langs de randen van de kap alsnog het gezicht bereiken (Lindsley 2014).

De meeste materialen in niet-medische mondmaskers houden druppels die geproduceerd door de drager van het masker wel enigszins tegen. Veel mondneusmaskers zorgen op deze manier voor bescherming van de omgeving (source control) als een patiënt met COVID-19 een masker draagt (ECDC 2020, Howard 2020). Maar ook hiervoor geldt dat de mate van bescherming van de omgeving hangt sterk af van het soort masker dat gedragen wordt, de mate waarin het masker aansluit op het gezicht en de manier waarop het masker gedragen wordt (Davies 2013). Er is geen onderzoek gedaan in hoeverre plastic face-shields druppels die geproduceerd worden door een patiënt met COVID-19 tegenhouden. De verwachting is dat deze kappen een groot deel van de druppels tegenhouden als het plastic voldoende ver onder de kin en richting de oren doorloopt (Perencevich 2020). De kap sluit echter niet volledig aan het gezicht aan waardoor druppels langs het masker mogelijk toch in de omgeving kunnen komen.

Bescherming mondneusmaskers tegen respiratoire infecties

Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de effectiviteit van mondneusmaskers bij SARS-CoV. Om de waarde van mondneusmaskers bij SARS-CoV-2 buiten

gezondheidzorginstellingen te beoordelen werden recentelijk een tweetal meta-analyses gepubliceerd waarin studies werden opgenomen naar de effectiviteit van mondneusmaskers bij verschillende respiratoire infecties. Onderzoeken die gedaan zijn naar de bescherming door niet-medische mondneusmaskers laten wisselende resultaten zien en spreken elkaar regelmatig tegen. Breinard gaf aan dat van de 12 geïncludeerde randomized controlled trials slechts 3 een licht positief effect lieten zien (6%) op het ontwikkelen van respiratoire aandoeningen. Een iets hogere bescherming werd gezien in observationeel onderzoek (19%). In meerdere van deze onderzoeken was echter sprake van een slechte compliance of andere factoren die een bias konden veroorzaken (Breinard 2020). Een andere meta-analyse spreekt over 47% bescherming (Liang 2020). Het grote verschil is mogelijk te verklaren doordat in de tweede meta-analyse meer onderzoeken werden meegenomen waarbij medische maskers werden gebruikt. In het algemeen geldt dat de kwaliteit van de materialen waarvan een mondneusmasker gemaakt is, de mate waarop het masker aansluit op het gezicht en het draagcomfort een belangrijke rol spelen in de mate van bescherming die het masker biedt tegen virussen (Davies 2013).

Bescherming tegen SARS-CoV-2

Er is nog maar weinig bekend over de bescherming die niet-medische mondneusbescherming biedt tegen SARS-CoV-2. Studies die gedaan zijn, werden uitgevoerd met een beperkt aantal patiënten of met medische mondneusmaskers. In Aziatische landen zoals Hongkong en Singapore waar vanaf het begin van de epidemie mondneusmaskers zijn gebruikt door het algemeen publiek in aanvulling op andere maatregelen lijkt het aantal gevallen van COVID-19 echter minder snel te zijn toegenomen dan in landen waar deze strategie niet is toegepast (Cheng 2020). Zoals hierboven beschreven geven niet-medische mondneusmaskers veelal maar een beperkte bescherming tegen viruspartikels. Niet-medische mondneusmaskers kunnen daarom niet als vervanging van social distancing en (hand)hygiënemaatregelen worden ingezet. Ook blijft het noodzakelijk om patiënten met klachten van COVID-19, waarvan we weten dat ze besmettelijk zijn, te isoleren.

Mondneusmaskers zouden wel als aanvullende maatregel kunnen zorgen voor verminderde transmissie door presymptomatische COVID-19 patiënten, met name in openbare ruimten waar social distancing soms lastig is, zoals in het openbaar vervoer. Als lockdownmaatregelen opgeheven worden zullen presymptomatische patiënten in toenemende mate in openbare ruimten komen waar ze voor verspreiding van het virus kunnen zorgen. Deze mensen kunnen we niet onderscheiden van gezonde mensen omdat ze zelf (nog) niet weten dat ze het virus uitscheiden en niet ziek zijn. De zogenaamde 'source control' werkt echter alleen als veel mensen in de betreffende openbare ruimte consequent een masker dragen, de maskers van voldoende kwaliteit zijn en op een correct gebruikt worden (Howard 2020). Een observationele studie in Hong Kong toont aan dat goede informatie over hoe een masker correct gebuikt moet worden erg belangrijk is omdat maskers in 13% van de gevallen verkeerd gedragen werden (op de kop, binnenstebuiten of te laag), terwijl 6% het masker even had afgezet om bijvoorbeeld te eten of te roken. Daarnaast werden wegwerpmaskers door 76% van de mensen hergebruikt, terwijl wel algemeen bekend was dat hergebruiken niet veilig is (Victor 2020).

Een voordeel van het dragen van maskers in openbare ruimten kan mogelijk zijn dat deze bijdrage aan het handhaven van maatregelen m.b.t. social distancing en hygiëne, omdat het publiek door het masker constant herinnerd wordt aan de noodzaak tot het treffen van maatregelen (Brienen 2010). Een nadeel van het gebruik van deze maskers kan echter zijn dat ze een schijnveiligheid geven aan de gebruiker waardoor deze de maatregelen van social distancing en hygiëne niet meer zal opvolgen. Ook gaan mensen met milde klachten toch mogelijk eerder weer naar openbare ruimten. In dat geval kan het gebruik van niet-medische maskers die maar een beperkte bescherming bieden leiden tot een toename van infecties met COVID-19 (ECDC 2020).

Conclusies

- De literatuur over het effect van het dragen van niet-medische mondmaskers in de openbare ruimten is niet eenduidig en de resultaten uit de beschikbare studies spreken elkaar tegen
- Niet-medische mondneusmaskers dragen mogelijk enigszins bij aan het beperken van verspreiding van COVID-19 door presymptomatische patiënten in openbare ruimten waar voldoende afstand houden niet altijd mogelijk is (source control); belangrijk daarbij is dat het effect groter is als meer mensen een masker dragen.
- Niet-medische mondneusmaskers beschermen de drager ervan in zeer beperkte mate; is sterk afhankelijk van de kwaliteit van de materialen die gebruikt zijn, de mate waarin het masker aansluit op het gezicht en het draagcomfort
- Plastic kappen, de zogenaamde face-shields zijn mogelijk een praktisch alternatief voor mondneusmaskers die de drager van de kap beschermen bij contact direct face-to-face contact met mogelijke COVID-19 patiënten. Deze kappen zijn mogelijk minder efficiënt in situaties waar virusdeeltjes vanuit verschillende richtingen kunnen komen zoals in het openbaar vervoer omdat de kap niet volledig aansluit op het gezicht.
- Door de beperkte bescherming is mondneusbescherming niet geschikt als vervanging van social distancing, hygiënemaatregelen en (thuis)isolatie van patiënten met klachten.
- Mondneusbescherming kan als aanvullende maatregel de aandacht voor social distancing en hygiënemaatregelen versterken.
- Mondneusbescherming kan echter ook een gevoel van schijnveiligheid creëren waardoor andere maatregelen niet goed meer opgevolgd worden. In dat geval kan het gebruik van niet-medische maskers die maar een beperkte bescherming bieden leiden tot een toename van infecties met COVID-19

Referenties

Brainard S, Jones N, Lake I, et al. Facemasks and similar barriers to prevent respiratory illness such as COVID-19: A rapid systematic review. medRxiv, April 2020. https://doi.org/10.1101/2020.04.01.20049528.

Brienen NC, Timen A, Wallinga J, et al. The effect of mask use on the spread of influenza during a pandemic. Risk Anal. 2010 Aug;30(8):1210-8. https://doi.org/10.1111/j.1539-6924.2010.01428.x .

CDC 2020: https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/prevent-getting-sick/cloth-face-cover.html

Cheng VCC, Wong SC, Chuang VWM, et al. The role of community-wide wearing of face mask for control of coronavirus disease 2019 (COVID-19) epidemic due to SARS-CoV-2. J Infect. 2020 Apr 23. pii: S0163-4453(20)30235-8. https://doi.org/10.1016/j.jinf.2020.04.024

Davies A, Thompson KA, Giri K, et al. Testing the Efficacy of Homemade Masks: Would They Protect in an Influenza Pandemic? Disaster Med Public Health Prep. 2013 Aug;7(4):413-8. https://doi.org/10.1017/dmp.2013.43

European Centre for Disease Prevention and Control. Using face masks in the community: Reducing COVID-19 transmission from potentially asymptomatic or pre-symptomatic people through the use of face masks, 8 April 2020. Stockholm: ECDC; 2020. https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/using-face-masks-community-reducing-covid-19-transmission

European Centre for Disease Prevention and Control. Contact tracing: public health management of persons, including healthcare workers, having had contact with COVID-19 cases in the European Union – second update, 8 April 2020. Stockholm: ECDC; 2020. https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19-contact-tracing-public-health-management

Federatie Medische Specialisten FMS. Leidraad persoonlijke bescherming in de (poli)klinische setting vanwege SARS-CoV-2. 2020. https://www.demedischspecialist.nl/onderwerp/details/richtlijnen-handreikingen-leidraden

He X, Lau E, Wu P, et al. Temporal dynamics in viral shedding and transmissibility of COVID-19. Nat Med (2020). https://doi.org/10.1038/s41591-020-0869-5

Howard J, Huang A, Li Z, et al. Face Masks Against COVID-19: An Evidence Review. Preprints 2020. https://doi.org/10.20944/preprints202004.0203.v1

Kim J, Ko J, Kim, Y, et al. Viral Load Kinetics of SARS-CoV-2 Infection in First Two Patients in Korea. Journal of Korean medical science 2020; 35(7): e86-e86. https://doi.org/10.3346/jkms.2020.35.e86

Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding. COVID-19 richtlijn, 2020. https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19

Lindsley WG, Noti JD, Blachere FM et al. Efficacy of face shields against cough aerosol droplets from a cough simulator. J Occup Environ Hyg. 2014;11(8):509-18. https://doi.org/10.1080/15459624.2013.877591

Liang M, Gao L, Cheng C et al. Efficacy of face mask in preventing respiratory virus transmission: a systematic review and meta-analysis. medRxiv. April 2020 https://doi.org/10.1101/2020.04.03.20051649

Ma QX, Shan H, Zhang HL, Li GM, et al. Potential utilities of mask-wearing and instant hand hygiene for fighting SARS-CoV-2. J Med Virol. 2020 Mar 31. https://doi.org/10.1002/jmv.25805

MacIntyre CR, Seale H, Dung TC, et al. A cluster randomised trial of cloth masks compared with medical masks in healthcare workers. BMJ Open. 2015 Apr 22;5(4):e006577. https://doi.org/10.1136/bmjopen-2014-006577

Perencevich EN, Diekema DJ, Edmond MB. Moving Personal Protective Equipment Into the Community. Face Shields and Containment of COVID-19 JAMA. Published online April 29, 2020. https://doi.org/10.1001/jama.2020.7477

Rengasamy S, Eimer B, Shaffer RE. Simple respiratory protection--evaluation of the filtration performance of cloth masks and common fabric materials agains 20-1000 nm size particles. Ann Occup Hyg. 2010 Oct;54(7):789-98. https://doi.org/10.1093/annhyg/meq044. Epub 2010 Jun 28.

Robert Koch-Institut: Mund-Nasen-Bedeckung im öffentlichen Raum als weitere Komponente zur Reduktion der Übertragungen von COVID-19. Strategie-Ergänzung zu empfohlenen Infektionsschutzmaßnahmen und Zielen (3. Update).Epid Bull 2020;19:3 – 5 | DOI 10.25646/67

van der Sande M, Teunis P, Sabel R. Professional and home-made face masks reduce exposure to respiratory infections among the general population. PLoS One. 2008 Jul 9;3(7):e2618. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0002618

Victor CWT, Shing YT, Wai KP, et al. A reality check on the use of face masks during the COVID-19 outbreak in Hong Kong. EClinicalMedicine. 2020 Apr 24:100356. https://doi.org/10.1016/j.eclinm.2020.100356

World Health Organization. Advice on the use of masks in the context of COVID-19. 6 April 2020.

Zhang W, Du R, Li B, et al. Molecular and serological investigation of 2019-nCoV infected patients: implication of multiple shedding routes. Emerg Microbes Infect 2020; 9 (1): 386-389. https://doi.org/10.1080/22221751.2020.1729071

Zou L, Ruan F, Huang M, et al. SARS-CoV-2 viral load in upper respiratory specimens of infected patients. N Engl J Med 2020; 382 (12): 1177-1179. https://doi.org/10.1056/NEJMc2001737

Deze chirurgische mondmaskers beschermen niet tegen covid-19

FFP-3 mondneusmasker

FFP-3 mondmasker 3M met uitademventiel type 1873V

- Beschrijving

FFP-3 mondmasker van 3M type 1873 met uitademingsventiel

3M mondmaskers FFP-3 type 1873 met uitademingsventiel.
Voor bescherming tegen bacteriën en virussen (o.a. COVID-19/ corona, H1N1 mexicaanse griep, vogelgriep en SARS) dient minimaal een FFP-2 mondmasker gedragen te worden. De FFP-3 mondmaskers bieden nog meer zekerheid en bescherming tegen bacteriën en virussen dan de FFP-2 mondmasker. De 3M mondmaskers bleken op de test van doeltreffende filtratie van bacteriën voor meer dan 99% doeltreffend. De mondmaskers van 3M hebben een zeer comfortabele pasvorm en zijn hierdoor uitstekend geschikt voor urenlang draagcomfort. Het ventiel zorgt voor een koeler en nog beter draagcomfort door de opgebouwde warme lucht ongefilterd af te voeren.

- voert de opgebouwde warmte doeltreffend af
- biedt een koeler en nog beter draagcomfort: dit FFP3 masker heeft een 3M Coolflow uitademventiel en een lichtgewicht design met laag profiel
- vermindert het risico op het beslaan van oogbescherming
- FFP3 respiratorisch masker voor eenmalig gebruik, met ventiel
- Filterrendement ≥ 99%
- Makkelijk op te zetten, comfortabel, lage ademhalingsweerstand
- Medisch mondmasker

Order ontvangen: Fa. A. Vos en Zns Amsterdam | 134655 | J.P. van den Wittenboer
Yahoo/Inbox

•

sales@vosmedisch.nl <noreply@shopfactory.com>

To:jpwittenboer@yahoo.com

Sat, Oct 3 at 10:46 AM

Fa. A. Vos & Zoons
www.vosmedisch.nl
FACTUUR
K.v.K. 33070897 B.T.W. nummer NL006405472B01
IBAN: NL75INGB0000605405 BIC: INGBNL2A

Order ontvangen: 134655

Beste J.P. van den Wittenboer,

Datum:	03 Okt 2020 - 10:45
Gekozen verzendmethode:	Verzending binnen Nederland
Betalingswijze:	PayPal

Fa. A. Vos en Zns Amsterdam
FACTUUR
Fa.A.Vos & Zns
Eerste Oosterparkstraat 60-66
1091 HC Amsterdam
Nederland
Telefoon: 003120-6942379
info@vosmedisch.nl
KvK nummer 33070897
B.T.W. nummer NL006405472B01
Rekeningnummer: NL75INGB0000605405
BIC: INGBNL2A

Adres

Voornaam:	J.P.
Achternaam:	van den Wittenboer
Straat:	Kastanje, 28
Huisnummer:	28
Postcode:	5731NK
Stad:	Mierlo
Land :	Nederland
Telefoon:	0650425552
E-mail:	jpwittenboer@yahoo.com

Productgegevens

	Naam	Prijs	BTW	Subtotaal
1 x	FFP-3 mondmasker 3M met uitademventiel type 1873V 1873V+ **Hoeveelheid**: Per stuk (€ 10,95)	€ 10,95	€ 0,00	€ 10,95

Totaal (excl):	€ 15,39	Totaal bedrag (incl):	€ 10,95
Nul tarief 0.001%:	€ 0,00	Verzendkosten:	€ 3,99
		Betalingstoeslag:	€ 0,45
		Totaal (incl):	**€ 15,39**

Betaling en Alg. Leveringsvoorwaarden.txt

14.8kB

- Reply
- ,
- Reply All
- or
- Forward

Send

Settings

sales@vosmedisch.nl

noreply@shopfactory.com
+ Add to contacts

ANP

NOS NIEUWS • BINNENLAND • VR 2 OKTOBER 2020

Van Dissel blijft erbij: gewone mondkapjes hebben weinig effect

Het veelvuldige gebruik van mondkapjes in andere landen, de druk van de publieke opinie in eigen land, of zelfs een rechtstreekse oproep van zijn beroemde Amerikaanse evenknie Anthony Fauci: Jaap van Dissel blijft bij zijn standpunt. De directeur Infectieziekten bij het RIVM herhaalt desgevraagd dat mondkapjes volgens hem "een buitengewoon gering effect" hebben op de pogingen om de verspreiding van het coronavirus in te dammen.

Is het dragen van mondkapjes in strijd met het nikabverbod? Artikel Trouw, 8 mei 2020. Herman Bröring, hoogleraar bestuursrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Tweede Kamer
Debat mondmaskers
30 september 2020

Uitlatingen Rutte.

Betreft: advies niet medische mond-neuskapjes,dat winkels de toegang kunnen weigeren tot hun zaak bij weigering van het dragen van dergelijke maskers.

De eerste levensbehoeften van de mens is zuurstof, eten, drinken, onderdak en kleding. Zonder dit kan de mens niet bestaan. Het gegeven dat ook de supermarkten klanten gaan weigeren die geen mond-neus masker wensen te dragen.Het is niet toegestaan –ook zelfs niet bij een noodtoestand als volgens de V.N.- te tornen aan deze eerste levensbehoeften. Dat zijn fundamentele rechten van ieder burger.

Het gaat dus om maskers waar niet van is of kan worden bewezen dat die dienen voor corona.Deze bezitten ook geen keurmerk.Wanneer burgers een wel geschikt masker verplicht zouden moeten dragen, dan zou bij weigering een geheel ander afweging zijn.

samengevat:
Klanten weigeren van dragers van ongeschikte maskers, kan een schending zijn van het Internationaal verdrag.

Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten
New York, 19 december 1966
Tractatenblad 1969, 99
Nederlandse vertaling, Tractatenblad 1978, 177

Artikel 6.

1. Ieder heeft het recht op leven. Dit recht wordt door de wet beschermd. Niemand mag naar willekeur van zijn leven worden beroofd.

persbericht
Mondkapje in supermarkt: keuze aan de klant

29 september 2020

Supermarkten ondersteunen het advies van het kabinet en een aantal burgemeesters om in bepaalde gebieden een mondkapje te dragen in de winkel, maar laten de keus aan klanten of zij dit daadwerkelijk doen. Gisteren gaf het kabinet het dringende advies aan klanten in bepaalde gebieden om een mondkapje te dragen tijdens het boodschappen doen. Het kabinet meldde ook dat supermarkten klanten die geen mondkapje dragen mogen weigeren. De supermarktbranche heeft besloten dat niet te doen om discussie aan de deur te voorkomen.
Supermarkten richten hun energie op de naleving van de coronamaatregelen die gelden in de winkel, zodat iedereen veilig boodschappen kan doen. Als winkels mondkapjes gaan verplichten, leidt dat naar verwachting tot veel extra discussie en zelfs agressie aan de deur. De branche wil het personeel daarvoor behoeden. Supermarkten geven aan medewerkers in de betreffende gebieden het advies een mondkapje te dragen, maar ook medewerkers mogen zelf bepalen of zij dit doen.

Coronamaatregelen in de supermarkt

Supermarkten roepen klanten dringend op om de coronamaatregelen in de supermarkt te respecteren. Winkeliers zorgen er met een maximum aantal klanten voor dat er in principe voldoende ruimte is in de winkel voor iedereen. Maar klanten moeten elkaar die ruimte dan wel gunnen. Dus hou afstand, kom alleen, doe efficiënt boodschappen met een lijstje en wees aardig voor elkaar, ook als je het bijvoorbeeld niet eens bent met de keus van andere klanten om (g)een mondkapje te dragen.

Deurbeleid

Sinds het begin van de coronacrisis hanteren supermarkten deurbeleid, met als belangrijkste maatregel dat er maximaal 1 klant per 10m2 winkeloppervlak binnen mag zijn. Op drukke momenten zal er weer vaker een supermarktmedewerker bij de deur staan om het deurbeleid beter zichtbaar te maken en klanten bewust te maken van de geldende regels.

Ouderenuurtje

Het kabinet heeft aangekondigd in overleg met de supermarkten toe te willen naar speciale winkeluren voor ouderen en kwetsbare groepen. De supermarktbranche wil de komende dagen in overleg met belangenorganisaties zoals de ANBO en met de overheid kijken naar wat nodig, wenselijk en haalbaar is. Het doel van de supermarkten is om zo veel mogelijk maatwerk te bieden, zodat iedereen op een veilige en prettige manier boodschappen kan blijven doen.

Bron: cbl.nl

centraal bureau levensmiddelenhandel

Overgoo 13
2266 JZ Leidschendam
070 3376200
info@cbl.nl
www.cbl.nl

postadres
Postbus 262
2260 AG Leidschendam

NL15 ABNA 0513 5446 74
BIC: ABNANL2A
KvK V 40412403

Aan: de colleges van B&W van de Nederlandse gemeenten

Afschrift aan: Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Leidschendam, 17 augustus 2020
Ref.: 20.021/MJ/MR

Geacht college,

Nu het coronavirus in verschillende regio's van ons land weer oplaait, nemen de zorgen om een mogelijke tweede golf toe. Meerdere gemeenten hebben inmiddels maatregelen afgekondigd om lokaal het virus in te dammen. Het CBL deelt de zorg en begrijpt de behoefte om actie te ondernemen. Ook supermarkten ervaren dat steeds meer klanten het minder nauw nemen met de maatregelen in de winkels. Dat is voor supermarkten reden om de teugels waar nodig weer wat strakker aan te trekken, zodat iedereen veilig boodschappen kan blijven doen en medewerkers veilig kunnen werken.
In deze brief lichten wij graag toe wat supermarkten doen en leggen wij ook uit waarom sommige op het oog logische maatregelen in de praktijk niet goed blijken te werken. Tot slot vragen wij uw hulp bij het voorkomen van drukte in schoolpauzes als straks de scholen weer gaan beginnen en delen wij onze zorgen over een lappendeken van maatregelen die dreigt te ontstaan.

Maatregelen in de supermarkt
Sinds het begin van de coronacrisis geldt in alle supermarkten de regel dat er maximaal 1 klant per 10 m^2 winkeloppervlak tegelijk binnen mag zijn. Deze belangrijke maatregel zorgt ervoor dat er voldoende ruimte is voor klanten en medewerkers om afstand te houden. Dat er voldoende ruimte is, betekent echter niet dat iedereen elkaar die ruimte ook altijd gunt. Supermarkten merken dat een deel van de klanten na vijf maanden minder alert is op het afstand houden.
Om de maatregelen weer duidelijk zichtbaar en herkenbaar te maken, bekijken supermarkten hoe zij op korte termijn de communicatie in hun winkels kunnen vernieuwen en versterken, zodat deze weer opvalt bij de klant. Meerdere supermarkten hebben dat inmiddels al gedaan. Ook herhalen supermarkten uitdrukkelijk de oproep aan klanten om alleen en efficiënt boodschappen te doen. Zo blijft er meer ruimte in de winkel over voor alle klanten. Sommige winkeliers hebben er al voor gekozen om klanten weer vaker actief aan te spreken op de geldende maatregelen.
Alle maatregelen van supermarkten staan in het document 'Verantwoord doorgaan: de 1,5-metereconomie in retail'.
De inleiding van dit document is recent aangepast, de inhoudelijke afspraken zijn ongewijzigd sinds begin april.

Ervaringen tot nu toe
Het CBL krijgt vaak de vraag waarom winkelwagentjes niet meer overal verplicht zijn, waarom niet alle supermarkten wagentjes schoonmaken voor de klanten en waarom niet elke winkel een verplichte looproute heeft. Over het algemeen geldt dat dit maatwerk is per supermarkt; elke supermarkt is anders en elke supermarktmanager heeft ervaring opgedaan gedurende de crisis en weet welke maatregelen effectief zijn en welke niet. Hieronder lichten wij dat graag per genoemd onderwerp toe.

Verplicht winkelwagentje
Bij de start van de maatregelen in de supermarkt was het nodig om snel een effectief middel te hebben om het aantal klanten te kunnen tellen. De makkelijkste oplossing was het verplichten van een winkelwagentje en het maximeren van het aantal wagentjes. Al na een aantal weken was duidelijk bij welke winkels wachtrijen ontstonden en in welke winkels altijd nog wagentjes beschikbaar waren en er dus voldoende ruimte was voor de klanten.

Bovendien hebben supermarkten na verloop van tijd ook andere (technische) manieren ingezet om klanten te tellen. Om die reden is het sinds april aan supermarktmanagers om te bepalen of zij een winkelwagen verplichten om klanten te kunnen tellen of dat zij dit op een andere, in hun situatie meer effectieve manier doen. De regel van maximaal 1 klant per 10 m^2 winkeloppervlak geldt in elke supermarkt onverkort.

Schoonmaak winkelwagentjes
Supermarkten besteden extra aandacht aan hygiëne in de winkel. Daarbij hoort ook dat winkelwagentjes en –mandjes regelmatig worden schoongemaakt. In het begin van de crisis hebben de meeste supermarkten ervoor gekozen om de wagentjes na elk gebruik te reinigen; dit was een service voor klanten en is geen onderdeel van het brancheprotocol. Veel supermarkten hebben zich uiteindelijk aangesloten bij de standaard in veel andere winkels, waar klanten zelf hun mandje of wagentje kunnen reinigen indien gewenst. Supermarkten die de wagentjes niet na elk gebruik reinigen voor de klant, bieden materialen aan waarmee klanten dit zelf kunnen doen. Uit recente studies blijkt overigens dat de kans op besmetting via een winkelwagen zeer klein is.

Looproutes in supermarkten
In sommige supermarkten is een vaste looproute een goede oplossing. Het gaat dan vaak om kleine winkels met een beperkt aantal (vaak smalle) paden. Looproutes hebben echter ook een aantal grote nadelen. Zo kunnen looproutes voor opstoppingen in paden zorgen omdat klanten geen ander pad kunnen kiezen, en is het ingewikkeld om terug te lopen voor een vergeten boodschap. Bovendien zijn klanten die alleen brood en koffie nodig hebben onnodig lang in de winkel als ze verplicht ook langs de zuivel, de zeep en de zoutjes moeten. Supermarkten vragen klanten juist om efficiënt boodschappen te doen, zodat ze snel weer buiten zijn en er weer meer ruimte is voor andere klanten. Een looproute werkt in dat opzicht averechts. Vanwege de nadelen werken de meeste supermarkten niet met looproutes.

Mogelijke drukte in schoolpauzes
Binnenkort gaan de scholen weer beginnen. Traditioneel is de schoolpauze een moment waarop veel scholieren een bezoek brengen aan de supermarkt. Gezien de coronamaatregelen in de supermarkt, is een grote toeloop van scholieren in de pauzes ongewenst. Waar nodig vragen wij om uw hulp om – in overleg met de supermarktmanagers en schoolleiders in uw gemeente – alternatieve oplossingen te ondersteunen en problemen rond winkels te voorkomen.

Gecoördineerd lokaal maatwerk
Het CBL ondersteunt de ambitie van het kabinet en de gemeenten om met een lokale en regionale aanpak een nieuwe landelijke lockdown te voorkomen. Tegelijkertijd is het ook bij lokaal geldende maatregelen voor nationaal opererende bedrijven van belang dat beleid en aanscherping van regels landelijk wordt gecoördineerd. Daarom heeft het CBL in een brief aan het kabinet gepleit voor landelijk vastgestelde standaardisering van mogelijke nieuwe maatregelen en opschaalniveaus van maatregelen.
Via standaardisering ligt de regie voor de opschaling en de uitvoering bij gemeenten, maar ontstaat er geen lappendeken aan verschillende soorten maatregelen. Dat zorgt voor eenduidigheid en voorspelbaarheid voor onze 300.000 medewerkers en zo alleen kunnen bedrijven in de voedselketen zich optimaal voorbereiden op mogelijke maatregelen en snel schakelen als het nodig is. Bovendien kunnen alleen eenduidigheid en duidelijkheid leiden tot maximaal draagvlak bij de inwoner en de consument.

Wij wensen u veel succes bij de verdere bestrijding van het coronavirus. De supermarktmanagers en -medewerkers in uw gemeente doen wat nodig is om daaraan bij te dragen.

Met vriendelijke groet,

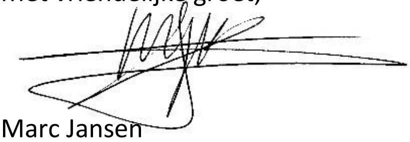

Marc Jansen
Directeur

Het **recht op voedsel** is een fundamenteel en universeel **recht** dat toekomt aan elk individu en elke bevolkingsgroep. Deze benadering is gebaseerd op de **rechten** van de mens : ze beschouwt de toegang tot **voedsel** niet als een behoefte, maar als een **recht**.

Bron: flan.be

Het recht op voedzaam voedsel

Het recht op voedsel is een fundamenteel en universeel recht dat toekomt aan elk individu en elke bevolkingsgroep.

Deze benadering is gebaseerd op de rechten van de mens : ze beschouwt de toegang tot voedsel niet als een behoefte, maar als een recht.

De verwezenlijking van het recht op voedzaam voedsel is een plicht voor alle overheden die erkend wordt door het internationaal recht.

Het recht op voedsel in wetteksten

Het recht op voedsel werd vastgelegd in artikel 25 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM), in 1948.
Maar het was pas in 1966 dat het Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten (IVESCR) ervoor zorgde dat het recht op voedsel een preciezere invulling kreeg.
Het IVERSC werd door meer dan 160 staten goedgekeurd. Dit betekent dat zo goed als alle landen van de wereld een wettelijke verplichting hebben om het recht op voedsel te respecteren.

Het recht op voedsel staat beschreven in artikel 11 van het IVERSC :

(…) De Staten die partij zijn bij dit Verdrag erkennen het recht van een ieder op een behoorlijke levensstandaard voor zichzelf en zijn gezin, daarbij inbegrepen toereikende voeding, kleding en huisvesting, (…)
(…) De Staten die partij zijn bij dit Verdrag, het fundamentele recht erkennende van eenieder gevrijwaard te zijn tegen honger, (…)

Deze algemene rechtsgrondslag voor het recht op voedsel werd vervolgens verder uitgewerkt door het Comité voor economische, sociale en culturele rechten (ESCR) van de Verenigde Naties in de Algemene opmerking nr. 12 (1999). In deze belangrijke tekst worden de beginselen en de omkadering van het recht op voedsel verduidelijkt, en worden de verplichtingen van de staten en de wijze waarop die op nationaal niveau moeten worden nageleefd, nader omschreven.
Als de voorrang van het internationaal recht en de mensenrechten erkend wordt, kan elke burger zich dus op nationaal of regionaal niveau beroepen op de verplichtingen volgens het internationaal recht om zijn recht op voedsel af te dwingen. De erkenning van dat recht op nationaal of regionaal niveau (in de wetten of de grondwet) houdt nog een sterkere garantie in. Vandaag wordt het recht op voedzaam voedsel door een groot aantal landen ook op nationaal niveau erkend.
Dankzij druk vanuit het maatschappelijk middenveld (en het lobbywerk van FIAN) namen de lidstaten van de FAO in 2004 de Vrijwillige richtsnoeren inzake het recht op voedsel aan.

In die 19 richtlijnen staan aanbeveling aan de lidstaten beschreven betreffende de wijze waarop het recht op voedsel verwezenlijkt moet worden.
Zie verslag van de analyse
Het geheel van deze internationale beleidsinstrumenten en de rechtspraak (oftewel alle rechterlijke beslissingen met betrekking tot het recht op voedsel, zowel op nationaal als op internationaal niveau) geven een meer precieze invulling aan het recht op voedsel. Ondanks dit alles blijft het recht op voedsel een van de meest geschonden rechten, wereldwijd. Dit is te wijten aan een gebrek aan politieke wil om de verwezenlijking van het recht op voedsel echt te garanderen.

Om meer te weten te komen over wat het recht op voedsel precies inhoudt, kunt u onze voorlichtingsmodule "Zich voeden is een recht !" lezen.

De verplichtingen van de Staten

Dankzij een aanpak die uitgaat van de mensenrechten is de strijd tegen honger niet langer een kwestie van "liefdadigheid" ten aanzien van de slachtoffers van ondervoeding, maar een zaak van burgerrechten en verplichtingen voor de staten.

De Algemene opmerking nr. 12 onderscheidt 3 soorten verplichtingen met betrekking tot het recht op voedsel, zijnde de verplichting om te respecteren, beschermen en garanderen.

RESPECTEREN :
De staten zijn verplicht om het recht op voedzaam voedsel en de toegang daartoe te respecteren. Ze dienen zich ervan te weerhouden maatregelen te nemen die tot gevolg hebben dat wie dan ook de toegang tot voedsel(-bronnen) ontzegd wordt.
Een staat die zijn militaire krachten inzet om landbouwgemeenschappen van grond te verdrijven in het belang van een multinational, schendt daarmee zijn verplichting om het recht op voedsel van die gemeenschappen te respecteren (zie bijvoorbeeld het geval Mubende in Oeganda)
BESCHERMEN :
De staten dienen de nodige maatregelen te treffen om te voorkomen dat bedrijven of particulieren andere individuen van hun recht op voedsel beroven.
Een staat die geen steun biedt aan een bevolking die ontheemd is (door bijvoorbeeld de vestiging van een goudmijn in de regio), schendt daarmee zijn verplichting om het recht op voedsel van die gemeenschap te beschermen (zie bijvoorbeeld het geval Essakane in Burkina Faso).
GARANDEREN :
De staten dienen preventieve maatregelen te nemen om de toegang van de bevolking tot natuurlijke hulpbronnen en andere middelen die nodig zijn om te voorzien in hun levensonderhoud te garanderen. Dit wil zeggen dat ook de voedselzekerheid en het gebruik van de voornoemde hulpbronnen en middelen moet worden verzekerd.
Een staat die geen maatregelen treft om een duurzame voedselproductie en –verwerking te garanderen, die de toegang tot gezonde en kwaliteitsvolle voeding voor de burgers mogelijk maakt, schendt daarmee zijn verplichting om het recht op voedsel van zijn burgers te garanderen (zie bijvoorbeeld het geval van België en de toegang tot grond voor jonge en nieuwe landbouwers).
Om meer te weten te komen over wat het recht op voedsel precies inhoudt, kunt u onze voorlichtingsmodule "Zich voeden is een recht !"lezen.

Schendingen van het recht op voedsel

Honger is geen schending van de mensenrechten. Daartegenover staat dat honger en ondervoeding vaak het gevolg zijn van staten die hun verplichtingen niet nakomen, wat wel een schending van de mensenrechten inhoudt.

De benadering van honger vanuit het perspectief van de mensenrechten is van kapitaal belang. Ze geeft zowel individuen als gemeenschappen een belangrijk hulpmiddel : de steun van het internationaal recht in de strijd met hun overheden.

"Ons doel is om tot concrete oplossingen te komen die bestaan in echte en doeltreffende politieke veranderingen om de toegang van volkeren tot hulpbronnen die ze nodig hebben om zich nu en in de toekomst te kunnen voeden, te garanderen." Flavio Valente.

Enkele voorbeelden van de schending van het recht op voedsel :

- het geval van de Guaranis in Brazilië
- het geval Sanamadougou et Saou in Mali
- het geval Essakane in Burkina

Klik hier om meer te weten te komen over andere concrete gevallen